

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
για τους κανονισμούς «Οι περί Πολιτικής Αεροπορίας (Ασφαλής και
Αποτελεσματική Λειτουργία της Αεροναυτιλίας) Κανονισμοί του 2023»**

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούππας, πρόεδρος	Βαλεντίνος Φακοντής
Φωτεινή Τσιρίδου	Χρίστος Ορφανίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Χρύσανθος Σαββίδης
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Ηλίας Μυριάνθους
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Σεπτεμβρίου, στις 5 και 12 Οκτωβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2023 και στις 11 και 25 Ιανουαρίου 2024. Στο πλαίσιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η διευθύντρια και εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ), της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και του φορέα διαχείρισης αερολιμένων «Hermes Airports Ltd».

Οι επαρχιακές διοικήσεις Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Αμμοχώστου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Σημειώνεται επίσης ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, ωστόσο με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου

2023, ενημέρωσε την επιτροπή ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχόλια ή εισηγήσεις επί των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών, με τις οποίες θα συμμορφωθεί, όταν οι εν λόγω κανονισμοί εγκριθούν από τη Βουλή.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Κώστας Κώστα και Σταύρος Παπαδούρης.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 259 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, είναι η εναρμόνιση του εθνικού νομοθετικού πλαισίου με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2014 της Επιτροπής της 12^{ης} Φεβρουαρίου 2014 για τη θέσπιση απαιτήσεων και διοικητικών διαδικασιών για τα αεροδρόμια σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 216/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/373 της Επιτροπής, της 1^{ης} Μαρτίου 2017 σχετικά με τον καθορισμό κοινών απαιτήσεων για τους παρόχους υπηρεσιών διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας/αεροναυτιλίας και άλλων λειτουργιών του δικτύου διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της εποπτείας τους, με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 482/2008, των Εκτελεστικών Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1034/2011, (ΕΕ) αριθ. 1035/2011 και (ΕΕ) 2016/1377, και με την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 677/2011.

Σημειώνεται ότι ο εκτελεστικός πιο πάνω κανονισμός δεν προβλεπόταν στο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, αλλά προστέθηκε στη συνέχεια από το αρμόδιο υπουργείο προς αντικατάσταση άλλου κανονισμού, που προβλεπόταν στο αρχικό κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Ειδικότερα, με τους εν λόγω κανονισμούς θεσπίζονται πρόνοιες και εισάγονται ρυθμίσεις για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας. Συγκεκριμένα, στους προτεινόμενους κανονισμούς όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η υποχρέωση του φορέα διαχείρισης αερολιμένα να παρακολουθεί, να συλλέγει και να αναλύει πληροφορίες για κάθε αντικείμενο, κατασκευή ή φυτό το οποίο με βάση επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας εκτείνεται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων για την ασφαλή αεροναυτιλία. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα υποχρεούται να εκπονεί αεροναυτική μελέτη σε ετήσια τουλάχιστον βάση και να την αποστέλλει στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας και σε οποιονδήποτε άλλο αρμόδιο φορέα, αρχή και υπηρεσία, ήτοι στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στις επαρχιακές διοικήσεις, στους δήμους, στις κοινότητες, στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, στην ΑΗΚ, στην ΑΤΗΚ και σε οποιονδήποτε άλλο αρμόδιο με τις ενέργειες ή και τις παραλείψεις του επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας.
2. Οι υποχρεώσεις των αρμόδιων φορέων, αρχών και υπηρεσιών που προκύπτουν συνεπεία των πιο πάνω σε σχέση με τις ενέργειες ή τις παραλείψεις οι οποίες επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της αεροναυτιλίας.
3. Η υποχρέωση για απομάκρυνση, εφόσον είναι εφικτό, των αντικειμένων, κατασκευών ή φυτών που εκτείνονται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων αναφορικά με τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α. Όταν αυτά ευρίσκονται εντός της περιφραξης του αεροδρομίου περιοχής, την εν λόγω υποχρέωση έχει ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή ή οργανισμός στους οποίους ανήκει η κυριότητα ή η νόμιμη χρήση του και, σε περίπτωση που η εν λόγω απομάκρυνση δεν είναι εφικτή, τότε οι πιο πάνω αρμόδιοι έχουν υποχρέωση για λήψη κατάλληλων μέτρων.

- β. Όταν αυτά ευρίσκονται εκτός της περιφραξης του αεροδρομίου περιοχής, την εν λόγω υποχρέωση έχει ο ιδιοκτήτης τους, εκτός εάν η αεροναυτική μελέτη, η οποία κατατίθεται από τον εν λόγω ιδιοκτήτη και εγκρίνεται από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, καταδείξει ότι αυτά δεν επηρεάζουν την ασφάλεια των πτήσεων, και, σε περίπτωση που η εν λόγω απομάκρυνση δεν είναι εφικτή, τότε ο ιδιοκτήτης έχει την υποχρέωση για λήψη κατάλληλων μέτρων.
4. Η απαγόρευση τοποθέτησης νέων αντικειμένων, κατασκευών ή φυτών ή επεκτάσεων των υφιστάμενων στην εντός της περιφραξης των αεροδρομίων περιοχή, εκτός εάν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις.
 5. Η υποχρέωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας να διατηρεί επικαιροποιημένο μητρώο με αναγνωριστικό κωδικό για κάθε εμπόδιο στην ασφαλή αεροναυτιλία και να δημοσιεύει σχετική ολοκληρωμένη δέσμη αεροναυτικών πληροφοριών σύμφωνα με τις επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας. Ειδικότερα, για τον σκοπό αυτό εισάγεται υποχρέωση, ώστε οποιεσδήποτε αλλαγές σε αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά τα οποία εκτείνονται πάνω από τις καθορισμένες επιφάνειες οριοθέτησης εμποδίων για την ασφαλή αεροναυτιλία να γνωστοποιούνται στο αρμόδιο τμήμα από τον ιδιοκτήτη τους.
 6. Ο καθορισμός των αεροπορικών εγκαταστάσεων της Δημοκρατίας, ήτοι των δημόσιων αεροδρομίων, των ελικοδρομίων και των ραδιοβοηθημάτων, καθώς και ο καθορισμός μεταξύ άλλων των στοιχείων της ονομασίας, της τοποθεσίας και των συντεταγμένων τους, τα οποία καθορίζονται σε παράρτημα των προτεινόμενων κανονισμών.
 7. Ορισμένες απαγορεύσεις και περιορισμοί στην κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων, στην εγκατάσταση ή/και χρήση ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών ή άλλων ηλεκτρονικών σταθμών ή συσκευών, στην εγκατάσταση ή διατήρηση κεραιών και

διαφημιστικών πινακίδων, στην τοποθέτηση, διέλευση, συντήρηση και επισκευή ηλεκτροφόρων, τηλεφωνικών ή άλλων καλωδίων ή υπόγειων σωληνώσεων, στη φύτευση ή διατήρηση δέντρων ή άλλων φυτών, στη χρήση επικίνδυνων ή παραπλανητικών για την αεροναυτιλία φώτων και άλλων αντικειμένων, καθώς και γενικότερα οποιουδήποτε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος επηρεάζει ή ενδέχεται να επηρεάσει την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία της πολιτικής αεροπορίας.

8. Η απαγόρευση οποιασδήποτε ανάπτυξης σε περιοχές όπου βρίσκονται τοποθετημένα ραδιοβοηθήματα και η υποχρέωση εξασφάλισης της συγκατάθεσης του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την παροχή της σχετικής έγκρισης από τον καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο φορέα ή υπηρεσία. Για τον σκοπό αυτό εισάγεται επίσης υποχρέωση υποβολής ενώπιον του αρμόδιου φορέα και υπηρεσίας σχετικού εντύπου από τον συγκεκριμένο ιδιοκτήτη.
9. Οι ποινές που δυνατόν να επιβληθούν σε περίπτωση παράβασης των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών ή/και των εκδιδόμενων βάσει αυτών διαταγών, οδηγιών και απαγορεύσεων.

Στο πλαίσιο της εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών από την επιτροπή η διευθύντρια του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας ανέφερε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί είναι εφαρμοστικοί του σχετικού ευρωπαϊκού κανονισμού και ως εκ τούτου ήδη τυγχάνουν εφαρμογής στη Δημοκρατία για περίπου δέκα χρόνια. Ωστόσο, για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, όπως πρόσθεσε, κρίθηκε σκόπιμο να θεσπιστεί εθνική δευτερογενής νομοθεσία, ώστε όλοι οι φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους κατά τρόπο σαφή, συγκεκριμένο και δεσμευτικό.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, παρ' όλο που συμφώνησαν με τους γενικότερους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, κατέθεσαν υπομνήματα με τις παρατηρήσεις και επιφυλάξεις τους σε σχέση με επιμέρους πρόνοιές τους. Ειδικότερα, στα εν λόγω υπομνήματα προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η ανάγκη διασαφήνισης της έκτασης της περιοχής που καθορίζεται ως η εκτός της περιφραξης του αεροδρομίου περιοχή, καθώς και η διευκρίνιση ορισμένων όρων που αναφέρονται στους προτεινόμενους κανονισμούς.
2. Η εναρμόνιση των προτεινόμενων κανονισμών με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα, γίνεται εισήγηση όπως η αεροναυτική μελέτη κοινοποιείται και στους επαρχιακούς οργανισμούς αυτοδιοίκησης.
3. Η δυνατότητα των δήμων και των κοινοτήτων για αποτελεσματική ανταπόκριση έναντι της υποχρέωσης που υπέχουν για ενημέρωση του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας κατά τις περιπτώσεις ύπαρξης αλλαγών ή/και μετατροπών σε αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά.
4. Τον σαφή προσδιορισμό του προσώπου το οποίο θα αναλάβει το κόστος είτε της απομάκρυνσης του αντικειμένου ή της κατασκευής ή του φυτού είτε της λήψης άλλων μέτρων, σε περίπτωση κατά την οποία καταδεικνύεται ότι αυτά υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα με βάση τους προτεινόμενους κανονισμούς όρια.

Στο πλαίσιο της συνέχισης της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Κατά πόσο επηρεάζεται το κύρος της ονοματοδοσίας των δημόσιων αεροδρομίων της Δημοκρατίας, όταν αυτή πραγματοποιείται μέσω παραρτήματος δευτερογενούς νομοθεσίας και συγκεκριμένα μέσω των προτεινόμενων κανονισμών.

2. Ο τεχνικός χαρακτήρας των στοιχείων της τοποθεσίας, του ύψους και των συντεταγμένων των δημόσιων αεροδρομίων και των ραδιοβοηθημάτων της Δημοκρατίας και ειδικότερα κατά πόσο κρίνεται σκόπιμο αυτά να περιλαμβάνονται σε παράρτημα, λαμβανομένου υπόψη του τεχνικού χαρακτήρα τους και της ανάγκης για ύπαρξη ευελιξίας ως προς τον καθορισμό τους.
3. Η ανάγκη διασαφήνισης μεταξύ άλλων των όρων «αεροναυτική μελέτη», «εμπόδιο» και «κατασκευή».
4. Το μέλλον των υφιστάμενων αντικειμένων, κατασκευών και φυτών που κρίνονται ως εμπόδια για την αποτελεσματική και ασφαλή αεροναυτιλία.

Σε σχέση με τις πιο πάνω επιφυλάξεις και προβληματισμούς που εγέρθηκαν τόσο από πλευράς των εμπλεκόμενων μερών όσο και από πλευράς της επιτροπής, οι εκπρόσωποι του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας διευκρίνισαν μεταξύ άλλων ότι ως περιοχή εκτός της περιφραξης του αεροδρομίου θεωρείται ολόκληρη η επικράτεια της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, αναφορικά με τα υφιστάμενα αντικείμενα, κατασκευές ή φυτά και το ενδεχόμενο αυτά να κριθούν ως εμπόδια με βάση τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών, επισήμαναν ότι το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας εφαρμόζει εδώ και χρόνια τις επιταγές του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας και βρισκόταν ανέκαθεν σε άτυπη συνεννόηση με όλες τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας και ως εκ τούτου δεν υφίσταται θέμα αυτά να θεωρηθούν εμπόδια με βάση τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών, το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο αυτών, το οποίο μεταξύ άλλων διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Τον σαφή προσδιορισμό του προσώπου το οποίο πρέπει να αναλάβει την

απομάκρυνση εμποδίου ή τη λήψη μέτρων σε σχέση με αυτό, καθώς και την ανάληψη του σχετικού κόστους. Εν προκειμένω, διασαφηνίστηκε ότι υπεύθυνος για το πιο πάνω είναι ο ιδιοκτήτης του αντικειμένου, της κατασκευής ή του φυτού ή ο νόμιμος χρήστης του, ανάλογα με την περίπτωση.

2. Την παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να εκδίδει διάταγμα με το οποίο να καθορίζει την ονομασία, την τοποθεσία, το ύψος και τις συντεταγμένες των δημόσιων αεροδρομίων και των ραδιοβοηθημάτων της Δημοκρατίας.
3. Τον σαφέστερο καθορισμό των όρων που προβλέπονται στις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών, στη βάση και των αντίστοιχων όρων των πιο πάνω ευρωπαϊκών κανονισμών ή/και του υφιστάμενου εθνικού πλαισίου, ανάλογα με την περίπτωση. Σημειώνεται ότι, σε ό,τι αφορά στην αεροναυτική μελέτη, η εκτελεστική πλευρά εισηγήθηκε τη μετονομασία της αεροναυτικής μελέτης που εκπονεί ο φορέας διαχείρισης αερολιμένα σε «αεροναυτική έκθεση», ώστε να διαχωρίζεται από την αεροναυτική μελέτη που δύναται να εκπονηθεί, κατά περίπτωση, από ιδιώτη.
4. Την ανάθεση στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας της υποχρέωσης για κοινοποίηση της εν λόγω αεροναυτικής έκθεσης στις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες, αντί στον φορέα διαχείρισης αερολιμένα στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικά.
5. Την προσθήκη σε παράρτημα των υπό εξέταση κανονισμών του εντύπου που πρέπει να υποβάλλεται από τον ιδιώτη προς τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες αναφορικά με την ανέγερση συγκεκριμένων κατασκευών, ώστε να ενημερώνεται και να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας πριν από την παραχώρηση της έγκρισης της αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας στον ιδιώτη.

Η επιτροπή στη βάση των πιο πάνω υιοθέτησε όλες τις εισηγήσεις της εκτελεστικής εξουσίας.

Ειδικότερα, όσον αφορά την παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να εκδίδει διάταγμα για τον καθορισμό της ονομασίας και άλλων στοιχείων των αεροπορικών εγκαταστάσεων, αποφάσισε σε συνεννόηση με την εκτελεστική πλευρά να καταθέσει στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου για την τροποποίηση του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου, ώστε να προβλέπεται ότι βάσει σχετικής πρόνοιας σε κανονισμούς ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων θα δύναται να εκδίδει διάταγμα για τον καθορισμό των πιο πάνω. Σημειώνεται ότι η εν λόγω πρόταση νόμου ψηφίστηκε ήδη σε νόμο στις 18 Ιανουαρίου 2024 με τίτλο «Ο περί Πολιτικής Αεροπορίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2024».

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή στο πλαίσιο της μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου των προτεινόμενων κανονισμών έκρινε σκόπιμο όπως επιφέρει σε αυτό επιπρόσθετες τροποποιήσεις με σκοπό τη βελτίωση ορισμένων προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνικής απόψεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του αναθεωρημένου κειμένου των εν λόγω κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

5 Φεβρουαρίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.03.060.010-2023

GA/MAX/EX